

Manisa'nın Bilinen ve Bilinen ve Bilinmeyen Değerleri Yazı Serisi (26) Merhum Halil Yurtseven (1928/2017)

36 yıllık meslek hayatımın 10 yılını ilçelerinde, 20 yılını da Manisa merkezde icra ettim. Manisa'yı sevdim. Manisa'ya hizmet edenleri her zaman takdir ettim. Unutulanlar, unutanları asla affetmezlermiş. Söz uçar, yazı kalır, düşüncesiyle ben de gerek hayatta olanlarla gerekse vefat etmiş, Manisa'ya ve Manisalılar yararına bir çivi çakarak da olsa katkıda bulunan Manisa sevdalılarını kitaplaştırarak raflarda geleceğe taşımak istedim. Amacım; bu rol model değerleri gelecek nesillere tanıtip, onlarda Manisa ve insanlık yararına hayır ve hizmet imajı uyandırmaktır.

Bu yazımda eserleriyle ve Manisa'ya olan hizmetleriyle Manisalıların yakından tanıdığı ve benim de Kırkağaç Lisesi'nde iken Kırkağaç'ın duayen siyasetçilerinden Merhum Kazım Kayadipli ağabeyimin vasıtasıyla tanıdığım esnaf, siyasetçi, hayırsever, ismiyle müsemma, yurdunu seven "YURTSEVEN" merhum Halil Yurtseven ağabeyimiz hakkında bildiğim ve hakkında bilinenleri hafızalarda tazeleyerek geleceğe taşımaktır.

Merhum ağabeyimiz otu kekik, kuşu keklik, dağlık-taşlık bir yöre olan Aksekilidir. Ülkemizde en çok göç veren ilçelerdendir. Bugün 400.000 Aksekilinin dışarıda yaşadığı söylenir. Onun için ilçeden göç eden Aksekililer otu kekik, kuşu keklik olan yöreye yerleşmezler. Yerleşenler de tarım ile değil, ticaretle uğraşırlar. Onun için Aksekililer ticari kabiliyetiyle tanınırlar.

Merhum, ilkokulu beraber okuduğu ve sınıf arkadaşı, çok sevdiği Zeki Başeskioglu ile ilkokulu bitirdikten sonra Akseki'den yola çıkarlar, Antalya'da yolları ayrılır. Zeki Başeskioglu İstanbul'a giderek Mahmut Paşa'da seyyar şapka satarak işe başlar ve bugün ülkemizde "**Zeki Triko**" olarak bilinen ünlü markanın sahibi olur. Halil Yurtseven de Manisa'ya gelir, pazarlarda kumaş türü öteberi satmaya başlar. Manisa'yı çok seven Yurtseven, ayakkabıcı babasını ve yakınlarını da Manisa'ya taşır ve ailece Manisa'ya yerleşirler.

Askerlik dönüşü görücü usulü Suzan Hanımla evlenen Yurtseven, 1952 yılında büyüklerinin de desteğiyle Uzun Çarşıda manifatura dükkânı açar. Kanının kaynadığı gençlik döneminde, rahmetli Menderes'e olan sevgisi nedeniyle Demokrat Parti'ye ve malum 27 Mayıs 60 ihtilalinden sonra da Adalet Partisi'ne

girerek 9 yıl ilçe başkanlığı, 6 yıl da il başkanlığını yürütür. Bu arada Manisa Ticaret Sanayi Odası Başkan Yardımcısı görevine getirilir. Bu göreve geldikten sonra arkadaşlarıyla beraber Bursa Ticaret ve Sanayi odasına bir gezi tertip ederler. Gezi esnasında gördüğü Bursa Organize Sanayi Bölgesinden rahmetli çok etkilenir. Ve derhal Manisa'ya da bir organize sanayi kurulması için arkadaşlarıyla beraber Ankara'nın yollarını aşındırır. Bu amaçla rahmetli Demirel'i defalarca ziyaret ederler. Ama ne var ki Demirel o yıllarda İzmir'in ünlü siyasetçisi ve Belediye Başkanı Osman Kibar'a söz vermiştir. Demirel, Osman Kibar'ı ikna etmek şartıyla Manisa'ya organize sanayi kurulması sözünü verir. Demirel'i ikna eden Halil Yurtseven ve arkadaşları ne var ki zor bir insan olan Osman Kibar'ın da olur ve onayını da almak zorundadırlar. Halil Yurtseven, saygılı, sempatik olağan tavırlarıyla Osman Kibar'ı ikna ederek Manisa Organize Sanayinin kurulmasına start verilir. Manisa'yı harekete geçiren merhum, temel atma törenine çağrılan Osman Kibar'ı İzmir'den Manisa'ya kadar ucu bucağı görünmeyen bir konvoyla Manisa'ya getirir ve bugünkü Manisa Organize Sanayinin temeli atılır. Yine Manisa Organize Sanayi ile birlikte bugün binlerce esnafın ve ustanın ekmek kapısı olan Kenan Evren Küçük Sanayi sitesinin yapımında, Manisa'ya kalıcı hizmetler bırakan rahmetli Hasan Türek, Mustafa Çapra, Hasan Soytürk, Dilaver Vardarer, Hüseyin Balatlı, İbrahim Arusan, Osman Nuri Şener, Ümit Canuyar, Güngör Çalışır, İsmail Kahraman, Cengiz Yurdabekçi, Yılmaz Volkan ve Cemal Özer beyler ile birlikte emeği vardır. Başlangıçta 11 fabrika ile başlayan Manisa Organize Sanayi ve sonrasında yapılan Kenan Evren Küçük Sanayi siteleri bugün Manisa'da binlerce ailenin ekmek kapısıdır

1976 yılında yapılan seçimlerde 5. Dönem milletvekili olarak meclise giren Halil Yurtseven parti farkı gözetmeksizin herkese yardımcı olmaya çalışmış, özellikle de MOS Bölgesi ile Kenan Evren Sanayi sitesinin güçlenmesi için çok büyük çabalar sarf etmiştir. Bunu bilen MOSB yöneticileri Yurtseven'in bu fedakâr çalışmalarına vefa göstererek 1977 yılında MOS Bölgesinde bir caddeye merhumun ismini vermişlerdir.

Özellikle Kırkağaç'ta görev yaparken Demirel'in seçim mitinginde, mitinge katılanlarla benim de şahit olduğum bir olayı da burada vurgulamak istiyorum. Coşkulu seçim mitinginde kürsüye çağrılan Demirel, yanına her iki merhum Kazım Kayadipli ile Halil Yurtseven'i de Kürsüye çıkararak **"Benim yorganıma**

güve getirmeyen iki dostum. Her ilde böyle iki dostum olsa benim sırtım yere gelmez.” diye takdim etmişti. Gerçekten de Demirel bu sözünde çok samimiydi. Her ikisi de siyaseti kendileri için değil, devleti ve yöresi için yapanlardandı.

Nitekim Mensubu olduğu partinin uzun yıllar ilçe ve il başkanlığı görevlerini yürüten Halil YURTSEVEN, 1976 yılında Manisa Milletvekili olarak Meclis'e girince sempatik ve doğal davranışlarıyla edindiği çevre sayesinde Ankara'dan geçici olarak temin ettiği dozerler ve kamyonlarla yolları olmayan Yuntdağı köylerine yollar yaptırmıştır. Yuntdağı köylülerinin günü birlik Manisa ovasına çalışmaya gelmelerini sağlayarak ekonomik açıdan gelişmelerine katkıda bulunmuştur

Merhum ağabeyimiz, milletvekilliğinden sonra siyaset yaptığı ilde oturan ve sokağında gezen, unutulmayan milletvekillerinden biridir.

1980 sonrası siyaseti bırakan merhum, bütün partilere eşit mesafede durarak gençlere siyasi tecrübelerini anlatarak birikimlerini gençlerle paylaşmıştır.

Siyasi çalışmaları ve ticaretinin yanında **“Veren el, alan elden üstündür.”** anlayışı ile hayır işlerinden de geri kalmayan merhum sırasıyla:

- 1- İmam – Hatip Lisesinin inşası için arsa teminiyle ve inşaatıyla bizzat yakından ilgilenmiş, 10 sene, bu okulun Yaptırma ve Yaşatma Derneği'nin yöneticiliğini yapmıştır. Daha sonra bilfiil siyasete atılınca bu görevinden kendi isteği ile ayrılmıştır.
- 2- Merkeze bağlı Barbaros Mahallesinde eşi Suzan YURTSEVEN adına yaptırdığı “Suzan Yurtseven Sağlık Ocağı”,
- 3- Yine Akmescit Mahallesinde Rahmetli ağabeyi Mustafa YURTSEVEN'in eşi, yengesi Güzide YURTSEVEN adına yaptırdığı “Güzide Yurtseven Sağlık ocağı”
- 4- Rahmetli ağabeyi Mustafa YURTSEVEN'e ait Muradiye Camii'nin yanındaki dört katlı binayı, Diyanet Vakfına, Kız Kur'an Kursu olarak vakfetmesi,

5- Çarşı merkezindeki birer daireyi yine rahmetli eşi Suzan YURTSEVEN adına Türk Silahlı Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı ile Şehit Polis aileleri adına Manisa Emniyet Müdürlüğü vakfına bağışlaması. Aynı zamanda kendisi de bu vakfın uzun yıllar II. Başkanı ve sonra da Onursal başkanı olarak görev yapması,

6- İçindeki okuma özlemi nedeniyle Lütfi Kırdar meydanında kendi adına yapıp, Milli Eğitime teslim ettiği Manisa'nın mimarî açıdan en görkemli okullarından biri olan “Halil Yurtseven İlkokulu”

7- Üniversitede okuyan yoksul aile çocuklarına yardımlarıyla destek olması,

Manisa'da hayırsever ve eğitim sever kişiliğiyle temayüz eden Halil YURTSEVEN, cömertçe yaptığı vakıf ve bağışlarla Manisa’da iz bırakan bir büyüğümüzdür.

Ülkesine ve yöresine olan hayırlı hizmetlerinin karşılığında aldığı teşekkür ve takdir belgeleri yanında, devletimiz de duyarsız kalmayarak merhum ağabeyimize

1- TBMM tarafından “ÜSTÜN HİZMET ÖDÜLÜ “

2- Cumhurbaşkanlığı tarafından da “ŞÜKRAN PLAKETİ” takdim edilmiştir.

Bildiklerimin yanında bir de rahmetliyi dostlarına sordum.

Güngör Çalışır: “Halil Yurtseven Manisa’da dürüstlükte, ticarete, siyasette sembol isimlerden biridir. İl Genel Meclisi dahil siyasetin bütün kademelerinde bulunmuştur. İl başkanı seçildiğinin ilk yönetim kurulu toplantısında bizlere ‘Arkadaşlar il başkanı olarak düşündüklerimi ve prensiplerimi sizlerle paylaşmak istiyorum

1- Hiçbirimiz banka kredisi kullanmayacak. İhtiyacı olan arkadaşlarımızın bu ihtiyacını kendi aramızdan karşılayacağız.

2- Yönetimden hiç kimse parti kimliğini ve kartvizitini kullanarak kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş yapmayacak.

3- Hiç kimse olmayacak işleri için parti kimliğini kullanarak devlet memurundan bir iş talep etmeyecek. Partimize ve parti kimliğimizden dolayı bize sıkıntı çıkaran devlet memuru olursa bu tür kişilere karşı kişisel değil, yönetime getirerek buradan çözümlenmeye çalışacağız. Bu şartlarda yönetimde kalmak isteyen arkadaşlarım varsa onlarla çalışmaya hazırım. Ama bu prensiplerimin dışında davranacak arkadaşlarım varsa, baştan bu arkadaşlarla yolumuzu ayırmakta yarar var.” dedi. Merhum ağabeyimizin bu ikazları hala daha dün gibi kulaklarımda çınlamaktadır. Tek kelime ile dürüstlük abidesi bir büyüğümüzdü.

Faruk Saydam: Halil Yurtseven 65 yıllık dostum ve ağabeyim olarak, esnafıktan gelen kıvrak zekası ve ikna kabiliyeti ile köylülerin ve çiftçilerin yakından tanıdığı ve onların dertleriyle dertlenen bir halk adamı idi. Manisa’da kazanıp, kazancından hayır ve hasenatını cömertçe Manisa’ya harcayan hatırnaz vefalı bir büyüğümüzdü. İnsanların sevinçli ve üzüntülü günlerinde hep yanında olmaya çalışırdı. Sünnet ve evlilik düğünlerini hiç kaçırmazdı. Siyasetinde de ticaretinde de dürüstlüğü ile temayüz etmiş bir büyüğümüzdü. Tek kelime ile bizim kuşağın rehberi idi. Allah kendisinden razı olsun.

İnsanların arkasında bırakabileceği en büyük servet, temiz ve lekesiz bir isimmiş. Halkın razı olduğundan Rabbim de razı olurmuş. Ticaretiyle, siyasi çalışmalarıyla, devletin katında, halkının gönlünde yer tutan, merhum ağabeyimiz, arkasında Manisa’ya, evlatlarına ve torunlarına gurur duyabilecekleri bir isim bırakmıştır. Ruhu şad olsun, mekânı cennet olsun. Amin... www.kadirkeskin.net